

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

52-1

Brno 2011

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 52
Volume 52

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Olga Lečbychová, Marián Mazuch,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Adresa redakce
Adress

Skleněné korále z pohřebiště v Příboře. Viz obr. 18 na s. 90

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2011

Náklad 450 kusů

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2011 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

zem je fragment z výdutí s rytou a důlkovanou výzdobou (obr. 1: 1), jemuž podobný se objevil na sídlišti mohylové kultury v Křižanovicích (Stuchlík 1971, obr. 1:15). Zajímavým nálezem je z okraje vycházející hráněný lalůček (obr. 1: 2), jehož výskyt je také doložen na křižanovickém sídlišti. Lalůčky na okrajích nádob jsou ve starší době bronzové obvyklé. Ve věteřovské skupině se vyskytují nejčastěji na miskách a odtud je také mohylová kultura převzala (Tihelka 1960, 119). Do její vyspělé fáze již nepokračují. Hránění se objevuje až v mohylové kultuře (Stuchlík 1971, 142).

Na lokalitě bylo nalezeno také 6 kusů štípané industrie. Surovinově převládá rohovec typu Krumlovský les, varieta II, po jednom exempláři jsou zastoupeny Krumlovský les, varieta I a chalcedonová zvětralina. Ve třech z šesti případů jde pouze o úštěpy, dále se vyskytla korová čepelka s retuší a škrabadlo. Klasický starobronzový segment (vyskytující se ojediněle i ve střední době bronzové), vycházející technologicky a morfologicky z industrie zvoncovitých pohárů, se zde neobjevil. Příslušnost ke starobronzové industrii nepotvrzuje ani škrabadlo, neboť ta se ve starší době bronzové objevují výjimečně. Naopak využívání rohovce typu Krumlovský les je pro bronzové kultury příznačné (Kopacz, Šebela 2006, 176).

Na základě analogií se sídlištěm v Křižanovicích soudím, že i toto sídliště spadá do časné fáze středodunajské mohylové kultury ve stupni BB1.

Tereza Rychtaříková

Literatura

- Klanicová, E. 1994:** Archeologické lokality na katastru obce Bulhary. *Jižní Morava* 30, 204–224.
- Dvořák, P., Peška, J. 1991:** Záchraný výzkum u Bulhar (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 1988, 28.
- Hájek, L. 1980:** Rkp. nálezové zprávy č. 523/80. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
- Měřínský, Z., Stuchlík, S. 1980:** Hroby kultury se zvoncovitými poháry a středodunajské mohylové kultury v Bulharech, okr. Břeclav. *Archeologické rozhledy* 32, 368–379.
- Stuchlík, S. 1971:** Příspěvek k poznání počátku mohylové kultury na Moravě. *Archeologické rozhledy* 23, 140–146.
- Tihelka, K. 1960:** Moravský věteřovský typ. *Památky archeologické* 51, 27–135.
- Kopacz, J., Šebela, L. 2006:** *Kultura unietycka i grupa wieterzowska na Morawach na podstawie materiałów krzemieniarskich*. Kraków.

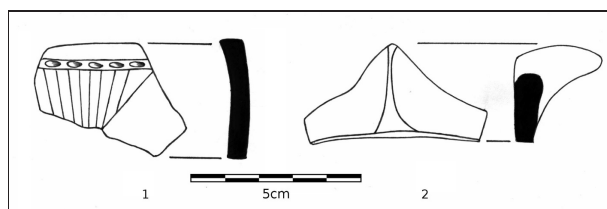
Resumé

Bulhary (bez. Břeclav) „Přední díly“. Ältere und Mittlere Bronzezeit. Siedlung. Oberflächensammlung.

ČECHY (K. Ú. ČECHY, OKR. PŘEROV)

Extravilán obce. „Hanák“. Mladší doba bronzová (KLPP). Kulturní vrstva. Záchraný výzkum.

V rámci realizace protipovodňových a protierozních opatření v k.ú. Čechy byl na podzim r. 2010 pracov-

Obr. 1. Bulhary. Výběr nálezů.

Fig. 1. Bulhary. Selected finds.

níky Archaia Olomouc zajišťován záchraný archeologický výzkum při provádění zemních prací a s nimi souvisejících zemních úprav při realizaci retenční nádrže určené k transformaci povodňové vlny. Obec Čechy u Přerova se rozkládá cca 7 km jihovýchodně od Přerova na levém břehu říčky Moštěnky, ve zvlněné krajině předhůří Podbeskydské pahorkatiny v průměrné nadmořské výšce 226 m. Zájmová plocha je situována při severozápadním okraji intravilánu obce v trati Hanák, situované severně nad komunikací Přerov – Bystřice pod Hostýnem. V rámci budování ZV výkopu pro založení tělesa zemní hráze byla provedena dokumentace odkrytých profilů stavby retenční nádrže. Hráz je situována v dolní partii původního mělkého údolí s protékající méně vydatnou vodotečí a byla v minulosti zanášena svahovým splachem. Na podložní vrstvy tuhé žlutohnědé spraše a sprašové vrstvy se slabou příměsí prachové hlíny nasedá, v úrovni cca 228,60 m n.m., 0,60 m mocná kulturní vrstva šedočerné jílovité hlíny. Z této vrstvy byla vyvzorkována menší kolekce fragmentů keramiky ml. doby bronzové. Jedná se především o části výdutí a dna menších nádob. Archeologické objekty nebyly rozlišeny. Tato stratigrafická jednotka je překryta mocným souvrstvím svahových sedimentů tvořených tuhou šedou až šedohnědou jílovitou hlínou s ojedinělým výskytem drobných kousků mazanice a blíže nespecifikované pravěké keramiky. Nálezové okolnosti svrchních svahových sedimentů signalizují existenci blíže nespecifikovaného pravěkého osídlení situovaného severovýchodně nad předmětnou plochou stavby.

Zdeněk Schenk, Jan Mikulík

Literatura

- Červinka, I. L., 1902:** *Morava za pravěku*. Vlastivěda moravská. Brno.
- Peška, J., Bém, M. 1999:** Domaželice (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 1995–1996, 277. Brno.

Resumé

Čechy (Kataster Čechy u Přerova, Bez. Přerov). Außenbereich. „Hanák“. Jüngere Bronzezeit. Die Lausitzer Urnenfeldkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ČEJKOVICE (OKR. HODONÍN)

Masarykova ulice, Templářská ulice. Velatická fáze KSPP. Sídliště. Záchraný výzkum.

48°54'17.827"N a 16°56'33.254"E (WGS-84), před bočním vstupem do kostela sv. Kunhuty – souřadnice 48°54'18.702"N a 16°56'34.16"E (WGS-84) a dále pak

v ul. Templářská před domem č. p. 78 – na souřadnici 48°54'19.977"N a 16°56'34.418"E (WGS-84).

V rámci záchranného archeologického výzkumu při rekonstrukci kanalizačního řadu a při pokládce elektrických kabelů v centru obce Čejkovice, došlo v letech 2008–2009 k objevení čtyř zahloubených sídlištních objektů datovatelných do velatické fáze KSPP (srov. kap. Středověk a novověk). Objevené sídlištní objekty se nacházely v ul. Masarykova, před domem č. p. 82. Za pozornost stojí zejména čtvrtá jáma objevená před kostelem, v místech zrušeného farního hřbitova – souřadnice 48°54'18.551"N a 16°56'34.952"E (WGS-84). Plošně zkoumaná jáma o průměru cca tři metry, s hloubkou dna 2,3 m pod povrchem, měla výrazně šikmé, směrem ke dnu konicky rozšířené stěny. Nade dnem byla do otvoru ve stěně vsazená zvřecí kost, upěchovaná zeminou a utěsněná kamenem (obr. 2).

Lokalita nacházející se na pravém břehu potoka Průšanky je známa od roku 2001, kdy zde byla plošně dokumentována jedna zásobní jáma těžce kultury (Šútor 2001).

Templářská ulice, parc. č. 5237. Velatická fáze KSPP. Sídlištní vrstva. Záchranný výzkum.

V roce 2009 proběhl při výstavbě parkoviště na pozemku parc. č. 5237 záchranný archeologický výzkum při němž byla narušena sídlištní vrstva s nálezy keramiky náležející velatické fázi KSPP (srov. kap. Eneolit, Středověk a novověk).

František Kostrouch

Literatura

Šútor, P. 2001: Nálezová zpráva. Výstavba rodinného domu na par. č. 95 a 4856/6 v k. ú. Čejkovice. Archiv MM Hodonín.

Resumé

Čejkovice (Bez. Hodonín). Masarykova Str., Templářská Str. Velaticer Phase der Urnenfelderkultur an der mittleren Donau. Siedlung. Rettungsgrabung.

Čejkovice (Bez. Hodonín). Templářská Str., Parz. Nr. 5237. Velaticer Phase der Urnenfelderkultur an der mittleren Donau. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

ČERNÁ HORA (OKR. BLANSKO)

„Selkov“. SMK. Sídlíště. Záchranný výzkum.

Během záchranného výzkumu byla na polykulturní lokalitě „Selkov“, na katastru městyse Černá Hora (viz kap. Neolit), zjištěna také sídlištní aktivita ve střední době bronzové, a to díky keramickým nálezům keramiky středodunajské mohylové kultury, které se vyskytly v jednom ze sídlištních objektů.

Marek Lečbých

Resume

One settlement feature belonging to the Middle Danube Tumulus Culture was excavated during a continuing rescue excavation in Černá Hora.

Obr. 2. Čejkovice, Masarykova ulice. Detail vsazené zvřecí kosti ve stěně sídlištní jámy.

Abb. 2. Čejkovice. Masarykova Strasse. Detail der Vorratsgrube.

HODONÍN (OKR. HODONÍN)

Masarykovo náměstí. Doba bronzová. Sídlíšní vrstva. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum probíhal od konce září 2007 do ledna 2008 v souvislosti se zemními pracemi prováděnými v rámci 1. etapy revitalizace historického centra města (srov. kap. Středověk a novověk). Výzkumem byla dotčena jižní část náměstí, přesněji prostor mezi kostelem sv. Vavřince a radnicí, střed dokumentovaného prostoru leží na souřadnici 48°50'55.239"N a 17°7'42.395"E (WGS-84). Nejstarší aktivity ve zkoumaném prostoru lze na základě keramických nálezů zařadit rámcově do doby bronzové, pravděpodobně do velatické fáze KSPP. Většina nálezů pochází z homogenní vrstvy nad podloží, kterou tvoří světlý hnědý písek. Keramika byla nalezena také jako intruze v mladších středověkých vrstvách a v zásypech raně středověkých hrobů. Archeologické nálezy z doby bronzové byly v tomto prostoru objeveny při záchranné mladohradištních hrobů před radnicí již v roce 1973 (Klanica 1974).

Rybářská ulice. Doba bronzová. Sídlíšní vrstva. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu vyvolaném stavbou inženýrských sítí v místní části Rybáře byla zachycena v několika místech Rybářské ulice sídlištní vrstva s keramickými zlomky datovanými prozatím rámcově do doby bronzové (srov. kap. Středověk a novověk). Doklady pravěkého osídlení někdejšího hodonínského ostrova na řece Moravě zde byly v roce 2009 objeveny vůbec poprvé. Nalezená keramika má stejný charakter jako v prostoru kolem hodonínského náměstí a přilehlých ulic.

Masarykovo náměstí, Národní třída, Dobrovolského ulice, Měšťanská ulice, Sadová ulice. Doba bronzová. Sídlíšní vrstva. Záchranný výzkum.

V souvislosti s výstavbou plynovodu v centru Hodonína byly při záchranném archeologickém výzkumu v roce 2009 objeveny doklady osídlení z doby bronzové (srov. kap. Středověk a novověk). Převážně atypické zlomky keramiky, sporadicky se vyskytující v dokumentované sídlištní vrstvě, nasedající přímo na podloží, vý-